

The Pattern of Structural Relations of Predicting Craving Based on Childhood Maltreatment, Negative Emotionality and Impulsivity with the Mediating Role of Behavioral Emotion Regulation

Sajjad Basharpoor ^{1*}, Shirin Ahmadi ², Fazeleh Heidari ²

¹ Professor of Psychology, Department of Psychology, School of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

² Ph.D. Student of Psychology, Department of Psychology, School of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

ABSTRACT

AIMS: This study aimed to determine the pattern of structural relations of predicting craving based on childhood maltreatment, negative emotionality and impulsivity with the mediating role of behavioral emotion regulation.

MATERIALS & METHODS: The method of this study was descriptive-correlational. The whole people with substance dependence referring to Ardabil centers of addiction treatment in the second half of 2019 comprised statistical population of this research. Two hundred and twenty people were selected through multistage random cluster sampling and were asked to respond to questionnaires of childhood maltreatment, negative emotionality, Impulsivity, behavioral regulation of emotion and also craving. Data were analyzed using descriptive statistical indicators, Pearson correlation coefficient and structural equation modeling using SPSS 25 and Lisrel 8.8 software.

FINDINGS: The final results of the structural equation model indicated that the pattern of predicting craving based on childhood abuse, negative and impulsive excitability is confirmed by the mediating role of positive and negative behavioral regulation of emotion (except the relation of impulsive with craving). The goodness-of-fit indices of RMSEA, CFI, PNFI, and IFI indicated the good fit of the proposed model and its conformity with the experimental data.

CONCLUSION: These results showed that childhood maltreatment, negative emotionality and impulsivity, in addition to direct effect on craving, can effect indirectly it via dysfunction in behavioral emotion dysregulation and can be barrier to treatment of substance use, the findings can be applied to design the intervention for substance use.

KEYWORD: [Craving](#), [Child Abuse](#), [Negative Emotionality](#), [Impulsivity](#), [Emotional Regulation](#).

How to cite this article:

Basharpoor S, Ahmadi S, Heidari F. *The Pattern of Structural Relations of Predicting Craving Based on Childhood Maltreatment, Negative Emotionality and Impulsivity with the Mediating Role of Behavioral Emotion Regulation.* J Police Med. 2021;10(3):185-196.

*Correspondence:

Address: Ardabil-University Street-Faculty of Educational Sciences and Psychology-
Mohaghegh Ardabili University.
Tel: +984531505622
Fax : +984531505622
Mail: basharpoor_sajjad@uma.ac.ir

Article History:

Received: 18/07/2020
Accepted: 09/12/2020
ePublished: 06/07/2021

محله طب انتظامی

وبسایت مجله: <http://jpmed.ir/>

دسترسی آزاد

مقاله اصیل

الگوی روابط ساختاری پیش‌بینی ولع مصرف مواد بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری هیجان

سجاد بشرپور^{*}، شیرین احمدی^{*}، فاضله حیدری^{*}

^{*} استاد گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

^{*} دانشجوی دکتری تخصصی روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

چکیده

اهداف: پژوهش حاضر باهدف تعیین الگوی روابط ساختاری پیش‌بینی ولع مصرف مواد بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری هیجان انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است. همه افراد وابسته به مواد که در نیمه دوم سال ۱۳۹۸ به مرآکر ترک اعتیاد شهر اردبیل مراجعه کردند، جامعه آماری پژوهش حاضر را تشکیل دادند. تعداد ۲۲۰ نفر از این افراد به شیوه نمونه‌گیری خوش‌های انتخاب و به پرسشنامه‌های ولع مصرف، سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی، تکانشوری و تنظیم رفتاری هیجان پاسخ دادند. داده‌ها با شاخص‌های آمار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادله ساختاری با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و 8.8Lisrel تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نهایی مدل معادلات ساختاری نشان داد که مدل پیش‌بینی ولع مصرف بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری مثبت و منفی هیجان (به‌غیراز ارتباط تکانشوری با ولع مصرف) تأیید می‌شود. شاخص‌های نیکویی برازش IFI, PNFI, cIFI, RMSEA نیز حاکی از برازنده‌گی مطلوب مدل پیشنهادی و تطابق آن با داده‌های تجربی است.

نتیجه‌گیری: این نتایج نشان می‌دهد که سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری علاوه بر اثر مستقیم بر ولع مصرف مواد با ایجاد اختلال در تنظیم رفتاری هیجان می‌تواند اثر غیرمستقیمی بر ولع مصرف مواد داشته باشد و مانع برای درمان اختلالات مصرف مواد تلقی گردد. این نتایج در طراحی مداخلات مربوط به درمان مصرف مواد کاربرد دارد.

کلیدواژه‌ها: ولع مصرف، سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی، تکانشوری، تنظیم رفتاری هیجان

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۳۹۹/۰۴/۲۸
پذیرش: ۱۳۹۹/۰۶/۱۹
چاپ: ۱۴۰۰/۰۴/۱۵

نویسنده مسئول:

آدرس: اردبیل-خیابان دانشگاه- دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیل
کد پستی: -
تلفن: ۰۴۵۳۱۵۰۵۶۲۲
فاکس: ۰۴۵۳۱۵۰۵۲۲
پست الکترونیک:
[basharpoor.sajad@uma.ac.ir.com](mailto:basharpoor.sajad@uma.ac.ir)

نحوه استناد به این مقاله:

Basharpoor S, Ahmadi S, Heidari F. *The Pattern of Structural Relations of Predicting Craving Based on Childhood Maltreatment, Negative Emotionality and Impulsivity with the Mediating Role of Behavioral Emotion Regulation.* J Police Med. 2021;10(3):185-196.

مقدمه

آشکار می‌کند ۱- تمایل به رسیدن به پاداش فوری بدون تفکر یا در نظر گرفتن تأثیرات بلندمدت ۲- انگیزه قوی یا اشتیاق شدید به عمل [۱۷]. تکانشوری در ایجاد و تحول سوุมصرف مواد نقش اساسی دارد. وابستگی به مواد نقش مهمی در پاسخ‌های تکانشی به عنوان پیش‌بینی کننده عوامل خطر ابتلا به اختلال سوุมصرف مواد دارند [۱۸] و همکاران در مطالعات خود گزارش دادند تکانشوری در استفاده نوجوانان از مواد مخدر نقش دارد به طوری که سطح بالاتری از تکانشوری در ابتدا باعث افزایش بیشتر مصرف مواد در آنها می‌شود [۱۹]. همچنین Rioux و همکاران گزارش دادند سطح تکانشوری بالا با رفتار جستجوی مواد همراه است [۲۰].

چگونگی تنظیم هیجان‌های منفی یکی از عواملی است که می‌تواند به عنوان متغیر واسطه‌ای پیامدهای درمان وابستگی به مواد از جمله ولع مصرف نقش داشته باشد. تنظیم هیجان به روشهای مختلف شناختی یا رفتاری انجام می‌گیرد. تنظیم رفتاری هیجان یک ساختار چند بعدی است که به عنوان فرآیندهای بیرونی و درونی تعریف می‌شود که مسئول نظارت، ارزیابی و اصلاح واکنش‌های هیجانی و رفتاریاست [۲۱]. یافته‌های Estevez و همکاران نشان داده است که تنظیم رفتاری هیجان پیش‌بینی کننده همه رفتارهای اعتمادآور از جمله (صرف الكل و مواد مخدر، قمار، اعتماد به بازی‌های ویدئویی و استفاده ناصحیح از اینترنت) است [۲۲]. نیکمنش و همکاران در مطالعه خود گزارش دادند که بین خودتنظیمی هیجان و استفاده از مواد مخدر ارتباط معکوس و معنی‌داری وجود دارد [۲۳]. مشکلات تنظیم هیجان بر ایجاد اختلال در مصرف مواد، شدت آن، دوره نتایج درمانی و عود مصرف تأثیر می‌گذارد [۲۴]. بشرپور در پژوهش خود گزارش داد نظم جویی شناختی هیجان؛ ولع مصرف و شدت وابستگی به مواد را در افراد وابسته به مواد پیش‌بینی می‌کند [۲۵]. Weiss و همکاران در پژوهش خود گزارش دادند بین خودتنظیمی هیجان و راهبردهای آن با مصرف مواد ارتباط منفی و معنادار وجود دارد [۲۶]. مطالعه دیگری نیز نشان می‌دهند که بین خودتنظیمی هیجان و هیجان‌پذیری نیز نشان می‌دهند که هیجان‌پذیری وجود دارد [۲۷]. Krause-Utz [۲۷] بدرفتاری با کودکان، به ویژه سوء رفتار عاطفی با تکانشگری و مشکلات تنظیم هیجانات در افرادداری اختلال شخصیت مرزی ارتباط وجود دارد [۲۸].

در مجموع یافته‌های موجود نشان می‌دهد که سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری به عنوان عوامل خطری برای اختلالات مصرف مواد مطرح بوده است ولی مکانیسم‌های تأثیرگذاری این عوامل خطر بر بروز و دوام و همچنین عود این اختلالات هنوز مشخص نشده است. با توجه به اهمیتی که شناسایی عوامل خطر و متغیرهای میانجی عود مصرف مواد می‌تواند در طراحی مداخلات مؤثر بر اختلالات مصرف مواد داشته باشد، پژوهش حاضر باهدف آزمون الگوی روابط ساختاری پیش‌بینی ولع مصرف بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری هیجان در قالب مدل مفهومی [نمودار ۱](#) انجام شد.

وابستگی به مواد به عنوان اختلال مزمن و عودکننده مغزی شناخته می‌شود که به رغم پیامدهای زیان‌آور با جست‌وجو و مصرف اجباری مواد ادامه می‌یابد [۱]. سوغمصرف الكل، حشیش، تنبکو، مواد افیونی و کوکائین طیف گسترده‌ای از پیامدهای بهداشتی منفی را ایجاد می‌کنند که ارتباط مستقیمی با اثرات سمی آن‌ها داشته و به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل انواع بیماری‌ها در جهان به حساب می‌آید [۲] علاوه بر این، مطالعات بر روی افراد وابسته به مواد تحت درمان نشان می‌دهد که بین ولع مصرف (Craving) و مصرف مکرر و عودکننده مواد ارتباط وجود دارد [۳]. ولع مصرف یک نشانگر تقریبی بالقوه در درمان اعتیاد بوده [۴] و مانع عملهای برای درمان مؤثر اعتیاد به مواد است [۵].

یکی از عوامل آسیب‌پذیر کننده برای اختلالات مصرف مواد، سوء رفتار دوره کودکی (Childhood maltreatment) است. سوء رفتار دوره کودکی به هرگونه آسیب فیزیکی یا هیجانی در دوره کودکی اشاره دارد که با خشونت یا سایر اشکال سوءاستفاده از طرف والدین یا مراقبین کودک به وجود می‌آید. هرگونه تجربه بدرفتاری در دوره کودکی با انواع رفتارهای اعتیادآور ارتباط دارد [۶] و همکاران گزارش دادند سوء رفتار دوره کودکی با اختلالات مصرف الكل ارتباط دارد [۷] و بهطور مداوم با افزایش خطر برای مشکلات بعدی در طول عمر، از جمله مصرف مشروبات الکلی و تجاوز جنسی در نوجوانان همراه است [۸]. افراد دارای اختلالات مصرف مواد شیوع بالای سوء رفتار دوره کودکی را گزارش می‌کنند [۹]. تجربه سوءاستفاده جنسی کودکان و سوءاستفاده جسمی در دوره کودکی با پیامدهای بهزیستی روان ضعیف از جمله مصرف مواد در سال‌های بعد همراه است [۱۰].

علاوه بر سوء رفتار دوره کودکی، مطالعات نشان می‌دهند که هیجان‌پذیری منفی (negative emotionality) به عنوان یک رگه شخصیتی عامل مستعد کننده دیگری برای اختلالات اعتیادی است. هیجان‌پذیری منفی به تفاوت‌های فردی در گرایش به تجربه هیجانات منفی، مانند غم، اضطراب، ترس و عصبانیت و واکنش نشان دادن به این هیجانات اشاره دارد و با افزایش خطر ابتلا به اختلال روانی همراه است [۱۱] و همکاران در تحقیقات خود نشان دادند که هیجان‌پذیری منفی بهطور قابل توجهی با مشکلات سوغمصرف الكل و مواد ارتباط دارد [۱۲] Magyar و همکاران در مطالعه که با عنوان بررسی ارتباط بین سوغمصرف مواد، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری انجام دادند به این نتیجه رسیدند که بین هیجان‌پذیری و تکانشوری و مصرف مواد ارتباط معنادار وجود دارد [۱۳]. Boschloo و همکاران نیز در مطالعه خود گزارش دادند هیجان‌پذیری منفی با وابستگی به الكل مرتبط است [۱۴].

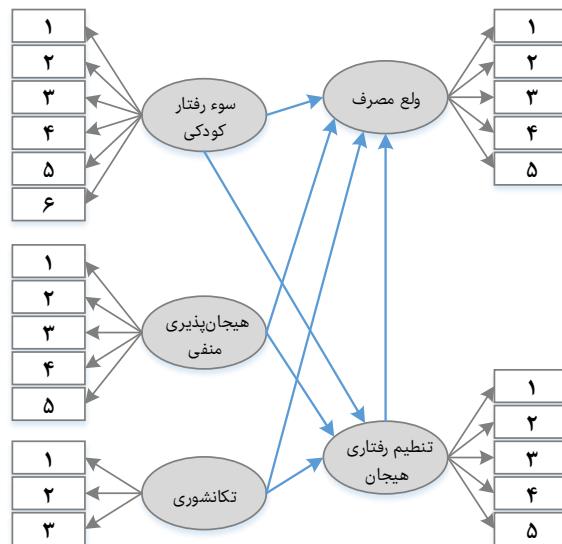
پژوهش‌های اخیر همچنین یک مسیر ژنتیک به سمت صفت تکانشوری (Impulsivity) پیشنهاد کرده‌اند که به عنوان عامل خطری برای ظهور بعدی اختلالات مصرف مواد عمل می‌کند [۱۵]. تکانشوری از نظر رفتاری، به عنوان ناتوانی در مهار یا کنترل شروع فعالیت تعریف می‌شود درواقع به عنوان تمایل به عمل در برابر هوی و هوس است و رفتارهایی را نشان می‌دهد که با اندیشه و تفکر پایین، بدون فکر کردن به پیامدهای آن تعریف می‌شود [۱۶]. مطالعه مربوط به مؤلفه‌های تکانشوری دو مؤلفه اصلی را

و حداقل رساندن و انکار است که توسط همکاران ساخته شده است [۳]. هر سؤال با معیار ۵ درجه‌ای لیکرت؛ هرگز (۰) تا همیشه (۴) اندازه‌گیری می‌شود. بر اساس نتقطه برش: شدت سوءاستفاده عاطفی ۱۳ و بالاتر، سوءاستفاده فیزیکی ۱۰ و بالاتر، سوءاستفاده جنسی ۸ مسامحه عاطفی و بالاتر و مسامحه فیزیکی ۱۰ و بالاتر و به حداقل رساندن و انکار و بالاتر متوسط تا شدید تعیین شد. بر اساس توصیه Bernstein و همکاران افراد به دو گروه تقسیم شدند: نمره (۲۸ تا ۵۴) محدوده متوسط و لع مصرف و نمره (۵۶ تا ۱۱۲) لع مصرف شدید را می‌رساند [۳]. در پژوهش حاضر ضرایب الگای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های سوءاستفاده عاطفی، سوءاستفاده فیزیکی، سوءاستفاده جنسی، مسامحه عاطفی، مسامحه فیزیکی و به حداقل رساندن به ترتیب ۰/۷۲، ۰/۷۰، ۰/۶۱، ۰/۷۷، ۰/۷۴، ۰/۷۵ و ۰/۸۸ به دست آمد.

مقیاس هیجان‌پذیری منفی. مقیاس هیجان‌پذیری منفی Waller و همکاران [۳۱] در سال ۱۹۹۶ با انتخاب مواردی از مقیاس شخصیت چندبعدی Telle-gen [۳۲] ساخته شد که شامل ۳۰ سؤال و ۵ مؤلفه حساسیت عاطفی (سؤالات ۳، ۴، ۶، ۷، ۱۷، ۲۷، ۲۸)، نگرانی (سؤالات ۱، ۲، ۱۳، ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۳۰) و تمایلات بیگانگان (سؤالات ۲، ۱۶) بودند. نگرانی (سؤالات ۱، ۲، ۱۳، ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۳۰) و پرخاشگرانه (سؤالات ۲۶، ۲۷) در یک مقیاس لیکرت ۵ نقطه‌ای است. حداقل نمره در این مقیاس صفر که نشانگر نبود هیجان پذیری منفی و حداًکثر نمره ۱۵ نشانگر هیجان پذیری منفی شدید است. همسانی درونی این مقیاس در پژوهشی به دست آمد [۳۳]. در پژوهش حاضر ضرایب آلفا برای خرده مقیاس حساسیت عاطفی، نگرانی، تمایلات بیگانگان و پرخاشگرانه به ترتیب ۰/۵۸، ۰/۵۹، ۰/۶۰ و ۰/۶۲ و برای کل مقیاس ۰/۸۹ به دست آمد.

مقیاس تکانشوری، مقیاس تکانشوری Barratt یک آزمون ۳۰ گویه‌ای است و شیوه‌های اندیشیدن و عمل کردن افراد را بر حسب سه زیرمقیاس بی‌برنامگی، تکانشوری حرکتی و تکانشوری شناختی می‌سنجد [۳۴]. هر سؤال با معیار ۴ درجه‌ای لیکرت هرگز (۱) تا تقریباً همیشه (۴) اندازه‌گیری می‌شود. از مجموع نمره سه زیرمقیاس، نمره کل فرد محاسبه می‌شود که سطح کلی تکانشوری را تعیین می‌کند. حداقل نمره در این مقیاس ۳۰ (تکانشوری پایین) و حداکثر نمره ۱۲۰ (تکانشوری بالا) است [۳۵]. در پژوهش حاضر ضرایب آلفا برای خرده مقیاس بی‌برنامگی، تکانشوری حرکتی و تکانشوری شناختی به ترتیب ۰/۶۵۲، ۰/۵۲۰ و ۰/۷۸۴ می‌باشد.

مقیاس تنظیم رفتاری هیجان. این مقیاس توسط Kraaij و همکاران ساخته شده است که شامل ۲۰ ماده است که راهبردهای رفتاری تنظیم هیجان را در خرده مقیاس جستجوی حواسپرتی، کنارهگیری، نزدیکی فعالانه، جستجوی حمایت اجتماعی و نادیدهگیری را می‌سنجد [۳۶]. مؤلفه‌های حواسپرتی، نزدیکی فعالانه و جستجوی حمایت اجتماعی راههای مشتبی برای مقابله با رویدادهای استرس‌زا هستند. حداقل نمره در این مقیاس ۱۲ (تنظیم رفتاری مشتبه هیجان پایین) و حداکثر نمره ۶۰ (تنظیم رفتاری مشتبه هیجان بالا) است. کنارهگیری و نادیدهگیری راههای منفی برای مقابله با حوادث استرس‌زا است که حداقل نمره در این مقیاس، ۸ (تنظیم رفتاری منفی هیجان پایین) و حداکثر

نمودار ۱) مدل مفهومی پژوهش

مواد و روش‌ها

روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی (مدل یابی روابط ساختاری) است. همه افراد وابسته به مواد که در نیمه دوم سال ۱۳۹۸ به مراکز ترک اعتیاد شهر اردبیل مراجعه کرده بودند، جامعه آماری پژوهش حاضر را تشکیل دادند. با در نظر گرفتن احتمال ریزش و با توجه به حداقل حجم نمونه لازم در مدل‌های ساختاری که ۲۰۰ نفر است، تعداد ۲۵۰ نفر از این افراد به شیوه نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. تشخیص وابستگی به حداقل یک ماده روان‌گردن، دامنه سنی ۲۰-۵۰ سال، داشتن حداقل سواد خواندن و نوشتن از معیارهای ورود و عدم تمایل به همکاری پیرایی شرکت در پژوهش نیز از معیارهای خروج بود.

برای جمع‌آوری اطلاعات ابتدا لیست تمامی مراکز ترک اعتیاد شهر اردبیل (تعداد مراکز = ۱۰) تهیه و سپس تعداد ۴ مراکز به تصادف انتخاب شد. پس از مراجعته به مراکز مربوطه تمامی پرسوندهای مراجعین آن مراکز در دسترس قرار گرفت، سپس از هر مراکز ۶۵ نفر از افرادی که دارای تشخیص و استنگی به مواد بودند انتخاب شدند. در مرحله بعد از آنها درخواست شد به صورت انفرادی و در محل مرکز به پرسش‌نامه‌های ولع مصرف، سوء رفتار دوره کودکی، هیجان پذیری منفی، تکانشوری و تنظیم رفتاری

مقیاس کوتاه و لع مصرف مواد. این آزمون یک ابزار خودگزارشی $\alpha = .81$ است که توسط سوموزا (Somoza) و همکاران ساخته شده است که مدت، فراوانی و شدت لع مصرف مواد را در یک مقیاس لیکرت ۵ نقطه‌ای از نه اصلًا^(۵) تا خیلی زیاد^(۶) اندازه می‌گیرد. از ۸ سوال این مقیاس، ۶ سوال میزان لع مصرف را اندازه‌گیری می‌کند، حداقل نمره در این مقیاس صفر؛ لع مصرف پایین و حداقل نمره ۲۴؛ لع مصرف شدید را می‌رساند. این آزمون همبستگی بالایی با مقیاس‌های شدت اعتیاد نشان داده و ضریب آلفای کرونباخ آن نیز $.88 / .80$ گزارش شده است [۲۹]. پایایی این ابزار به روش آلفای کرونباخ در تیوهش حاضر $.76 / .70$ به دست آمد.

مقیاس آسیب‌های دوران کودکی. یک مقیاس خودگزارشی مشتمل بر ۲۸ سؤال در ۶ حیطه سوءاستفاده عاطفی، سوء استفاده فیزیکی، سوءاستفاده جنسی، مسامحه عاطفی، مسامحه فیزیکی

تحلیل آماری نهایی شد. در این مطالعه، تعداد ۲۲۰ مرد با میانگین سنی 34.7 ± 8.9 سال حضور داشتند. وضعیت اشتغال و سطح تحصیلات افراد وابسته به مواد در **جدول ۱** ارائه شده است.

جدول ۱ وضعیت اشتغال و تحصیل افراد وابسته به مواد (۲۲۰ نفر)

درصد فراوانی	فراوانی	متغیر
۱۰	۲۰	شغل دولتی
۵۵/۴۵	۱۲۲	شغل آزاد
۲/۲۷	۵	بازنیسته
۳۳/۱۸	۷۳	بیکار
۸/۱۸	۱۸	ابتدایی
۱۶/۳۶	۳۶	راهنمایی
۴۳/۶۳	۹۶	دبیرستان
۲۰	۶۶	کارشناسی
۱/۸۱	۴	کارشناسی ارشد و بالاتر

جدول ۲ میانگین و انحراف معیار متغیرهای لع مصرف، تنظیم رفتاری هیجان، آسیب‌های دوران کودکی، هیجان‌پذیری منفی، تکانشوری و مؤلفه‌های آنها را نشان می‌دهد.

جدول ۲ میانگین و انحراف معیار لع مصرف، تنظیم رفتاری هیجان، آسیب‌های دوران کودکی، هیجان‌پذیری منفی، تکانشوری و مؤلفه‌های آنها را نشان می‌دارد.

انحراف معیار	میانگین	متغیرها	انحراف معیار	میانگین	متغیرها
۲۰/۲۲	۱۱۴/۶۵	تکانشوری	۱۲/۹۱	۹۲/۵۵	آسیب‌های دوران کودکی
۸/۰۴	۳۸/۴۲	تکانشوری حرکتی	۴/۰۰	۲۲/۹۵	مسامحه‌ی فیزیکی
۸/۲۰	۳۸/۷۹	تکانشوری توجیهی	۲/۹۵	۱۶/۳۱	سوءاستفاده‌ی عاطفی
۷/۱۷	۳۷/۴۲	تکانشوری بدون برنامه‌ریزی	۳/۵۷	۱۶/۸۶	سوءاستفاده‌ی فیزیکی
۲/۴۵	۴/۱۱	نادیدگیری	۳/۰۶	۱۶/۳۵	سوءاستفاده‌ی جنسی
۳/۰۰	۷/۸۶	کناره‌گیری	۱/۷۰	۶/۴۴	مسامحه‌ی عاطفی
۴/۸۹	۱۲/۶۷	تنظیم رفتاری منفی هیجان	۲/۲۵	۱۳/۶۲	انکار
۲/۹۹	۸/۱۳۷	درجستجوی حواس‌پرتی	۹/۵۷	۸/۰۷۰	هیجان‌پذیری منفی
۴/۵۹	۱۲/۱۶	نژدیکی فعالانه	۳/۷۶	۷/۲۱۶	حساسیت عاطفی
۳/۰۴	۷/۸۰	جستجوی حیات اجتماعی	۲/۹۵	۲۱/۵۳	عصبی بودن-تشن
۷/۲۷	۲۸/۹۳	تنظیم رفتاری مثبت هیجان	۲/۲۴	۹/۸۹	نگرانی
۳/۷۷	۱۱/۲۴	ولع مصرف	۱/۸۱	۷/۷۳	پرخاشگرانه

گرفت، نتایج نشان داد که ارزش‌های تحمل به دست آمده برای متغیرها، بالای 10% هستند و نشان‌دهنده عدم وجود هم‌خطی چندگانه بین متغیرها است و همچنین مقدار عامل تورم واریانس به دست آمده برای متغیرها کوچک‌تر از 10 بودند که نشان‌دهنده عدم خطی چندگانه بین متغیرها است.

جدول ۳ ماتریس همبستگی نمرات افراد وابسته به مواد در متغیرهای پژوهش

متغیرها	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	(۶)
۱. سوء رفتار دوران کودکی						
۲. هیجان‌پذیری منفی	۱	۰/۵۷				
۳. تکانشوری	۱	۰/۳۲	۰/۲۳			
۴. تنظیم رفتاری مثبت هیجان	۱	-۰/۳۰	-۰/۴۰	-۰/۳۷		
۵. تنظیم رفتاری منفی هیجان	۱	-۰/۷۸	۰/۳۹	۰/۳۸	۰/۳۶	
۶. ولع مصرف	۱	۰/۵۳	۰/۵۷	۰/۴۵	۰/۴۰	

نمره ۴۰ (تنظیم رفتاری منفی هیجان بالا) محاسبه می‌شود. آزمودنی‌ها به سؤالات این پرسشنامه در مقیاس لیکرت ۵ نقطه‌ای از ۱ (هرگز) تا ۵ (همیشه) پاسخ می‌دهند. ضرایب آلفای کرونباخ ۵ زیرمقیاس ذکر شده به ترتیب 0.86 , 0.91 , 0.93 , 0.91 و 0.89 گزارش شده است.

ملاحظات اخلاقی. اصول و استانداردهای اخلاقی از جمله مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای، علمی و آموزشی، احترام به حقوق و کرامت افراد، عمل به استانداردهای ممکن و مستدل در تحقیق، استفاده به جا از دانش و مهارت، عدم ساخت و تحریف اطلاعات، تعارض منافع، رازداری حرفه‌ای، رضایت آگاهانه، ملاحظات مربوط به روند انتشار نتایج رعایت شد. با اخذ رضایت‌نامه کتبی و آگاهانه از افراد و توضیح کامل هدف و روش تحقیق، به افراد اطمینان داده شد که اطلاعات محترمانه باقی خواهد ماند.

تجزیه و تحلیل آماری. داده‌های آمار توصیفی چون میانگین و انحراف معیار و آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و مدل-یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS25 و 8.8Lisrel تحلیل شد.

یافته‌ها

بعد از حذف پرسشنامه‌های ناقص؛ تعداد ۲۲۰ پرسشنامه وارد

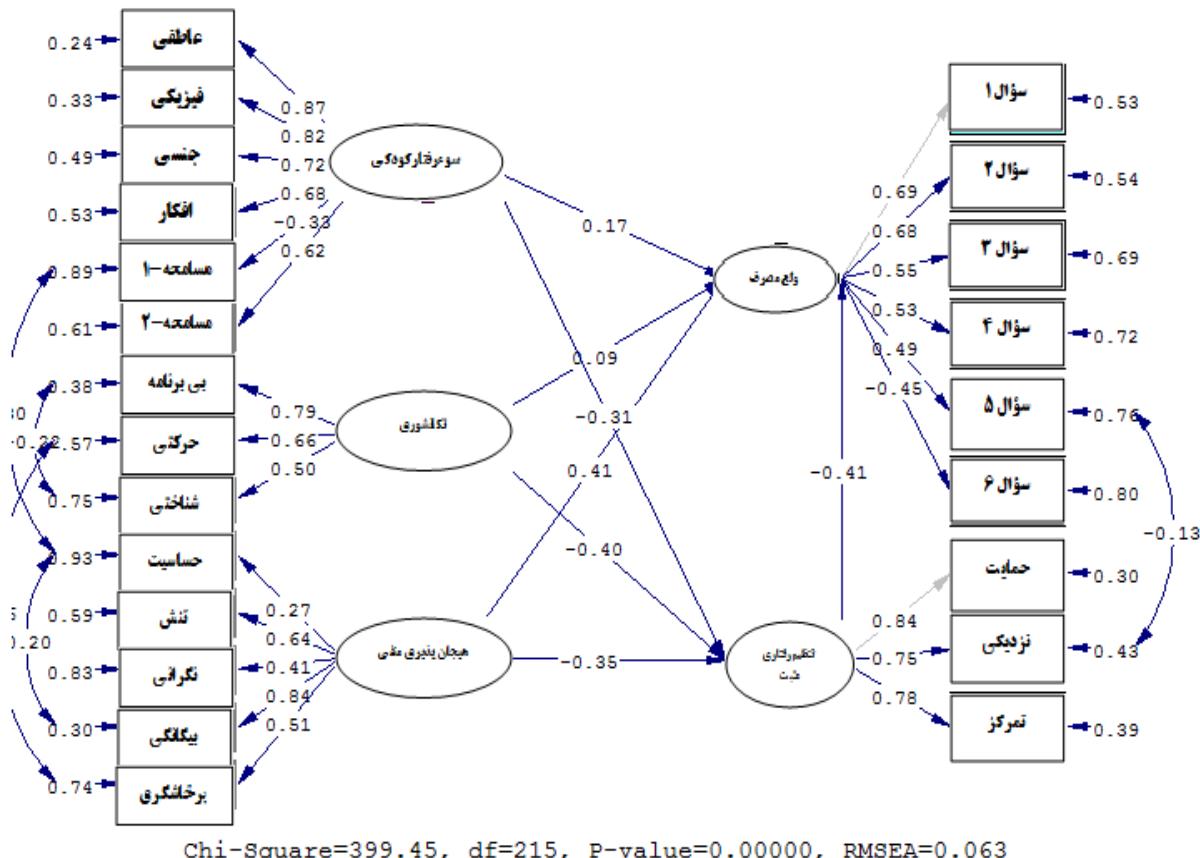
نتایج **جدول ۳** نشان می‌دهد که ولع مصرف با سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری ارتباط مثبت دارد. همچنین ولع مصرف با تنظیم رفتاری مثبت هیجان ارتباط منفی و با تنظیم رفتاری منفی هیجان ارتباط مثبت دارد. تنظیم رفتاری مثبت هیجان با سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و هیجان‌پذیری منفی-تشن ارتباط منفی اما تنظیم رفتاری منفی هیجان با تکانشوری ارتباط منفی دارد که هیجان‌پذیری منفی ارتباط مثبت هیجان با سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و هیجان‌پذیری منفی-تشن ارتباط منفی دارد.

قبل از تحلیل داده‌ها و برای اطمینان از این‌که داده‌های این پژوهش مفروضه‌های زیربنایی مدل‌یابی معادلات ساختاری را برآورد می‌کنند، چند مفروضه اصلی معادلات ساختاری شامل داده‌های گمشده، نرمال بودن و هم‌خطی چندگانه مورد بررسی قرار گرفت. جهت بررسی نرمال بودن متغیرها از آزمون کولموگروف-اسمیرنف استفاده شد که نتایج آن نشان داد که داده‌ها دارای توزیع نرمال هستند ($p < 0.05$). هم‌خطی چندگانه بین متغیرها با استفاده از آماره تحمل و عامل تورم واریانس مورد بررسی قرار

تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری مثبت هیجان را نشان می دهد ($P < 0.05$). مطابق این مدل معناداری آماره t مربوط به هر یک از متغیرهای پژوهش در سطح خطای 5% ، مدل مفروض پژوهش حاضر مبنی بر پیش بینی و لع مصرف بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان پذیری منفی و تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری مثبت هیجان (به غیراز ارتباط تکانشوری بر و لع مصرف) تأیید می شود.

جهت تعیین کفايت برازش الگوي پيشنهادي با دادهها:
شاخص هاي کاي اسکوئير بهنجار شده، نيكوئي برازش اصلاح شده،
شاخص برازش مقاييسه اي، شاخص برازش افزايش، شاخص برازش
مقتصد و ريشه دوم ميانگين مربيعات خطاي برآورد مورد استفاده
قرار گرفت. مقادير هر يك از اين شاخص ها بين ۰ و ۱ قرار دارد و
مقادير نزديك يا بيشتر از ۹/۰ نشانه مطلوب بودن مدل است.

نمودار ۲، بارهای استاندارد شده مدل پیش‌بینی و لغت مصرف مواد بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان پذیری منفی و

نمودار ۲) بارهای استاندارد شده مدل پیش‌بینی و لغ مصرف بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان پذیری منفی و تکانشوری در افراد واپسیه به مواد با نقش میانجی تنظیم رفتاری مثبت هیجان

است. همچنین با توجه به **حدول**^۴، میزان تأثیر غیرمستقیم سوء رفتار دوره کودکی بر ولع مصرفبا میانجیگری تنظیم رفتاری مثبت هیجان $0/69$ ، هیجان پذیری منفی بر ولع مصرف با میانجیگری تنظیم رفتاری مثبت هیجان $0/16$ و تکاشهای اشوری بر ولع مصرف با میانجیگری تنظیم رفتاری، مثبت هیجان $0/36$ برآورد شد.

با توجه به نمودار ۲ و جدول ۴، تأثیر مستقیم سوء رفتار دوره کودکی بر ولع مصرف ۱۷٪، سوء رفتار دوره کودکی بر تنظیم رفتاری مثبت هیجان ۳۱٪، هیجان پذیری منفی بر ولع مصرف ۴۱٪، هیجان پذیری منفی بر تنظیم رفتاری مثبت هیجان ۳۵٪، تکالنشوری بر ولع مصرف ۰۹٪، تکالنشوری بر تنظیم رفتاری مثبت هیجان ۴۰٪، تنظیم افتاده، مثبت هیجان، بر ولع مصرف ۴۱٪.

جدول ۴) اثرات مستقیم و غیرمستقیم سوعرفتار دوره کودکی، هیجان پذیری منفی و تکانشوری بر ولع مصرف افراد وابسته به مواد با نقش میانجی تنظیم رفتاری مثبت هیجان

تغییرهای پیش‌بین							متغیرهای پیش‌بین
ولع مصرف			تنظیم رفتاری مثبت هیجان				
کل	اثرگیر مستقیم	اثرمستقیم	کل	اثرگیر مستقیم	اثرمستقیم	اثرمستقیم	
٪/۲۴	٪/۰۶۹	٪/۱۷	-٪/۳۱	-	-	-٪/۲۱	سوء رفتار دوره کودکی
٪/۵۷	٪/۱۶	٪/۴۱	-٪/۳۵	-	-	-٪/۳۵	هیجان پذیری منفی
٪/۱۳	٪/۰۳۶	٪/۰۹	-٪/۴۰	-	-	-٪/۴۰	تکانشوری

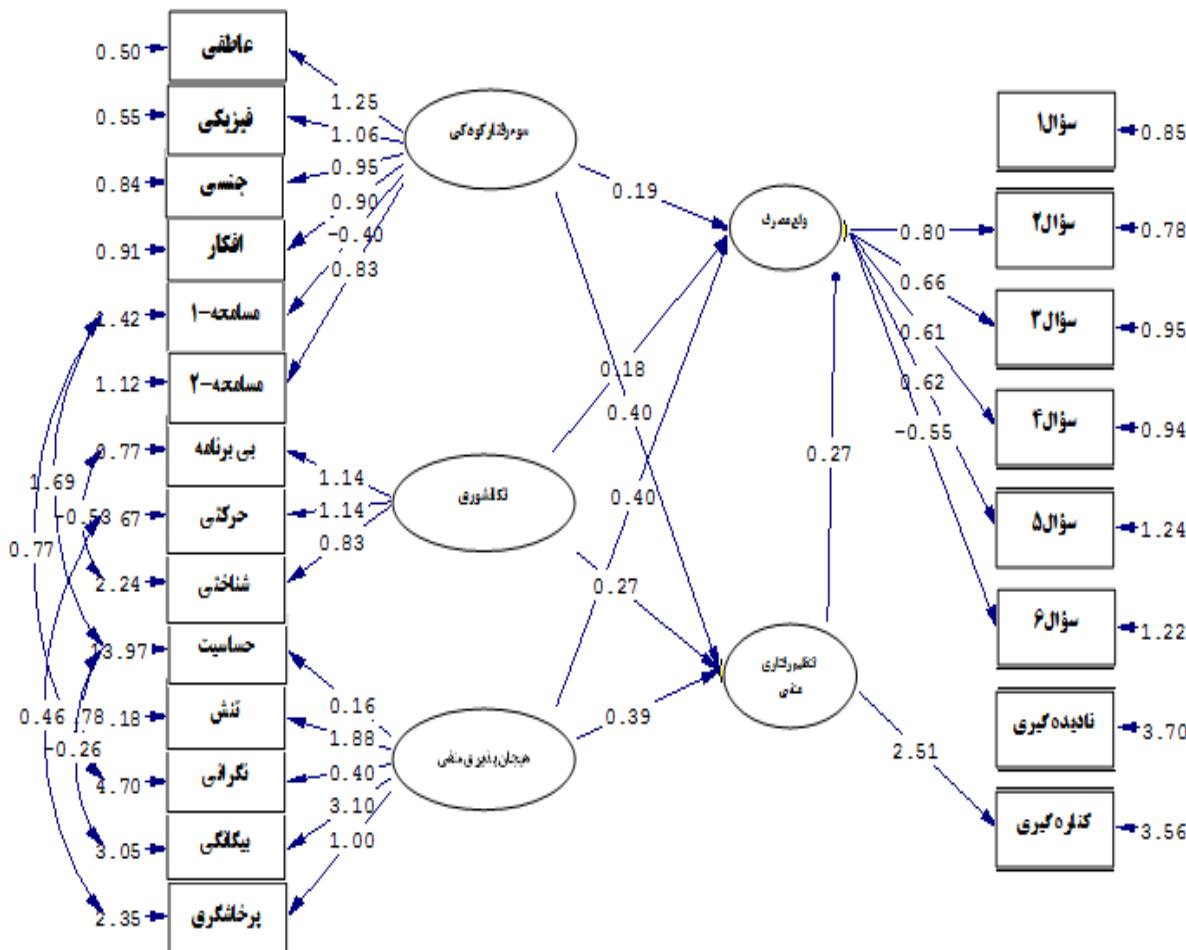
یک از متغیرهای پژوهش در سطح خطای ۰/۰۵، مدل مفروض پژوهش حاضر مبنی بر پیش‌بینی و لع مصرف بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری منفی هیجان (به‌غیراز ارتباط تکانشوری بر لع مصرف) تأیید می‌شود.

جدول ۵ شاخص‌های برازش کلی مدل نهایی پیش‌بینی و لع مصرف بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری در لع مصرف افراد وابسته به مواد با نقش میانجی تنظیم رفتاری مثبت هیجان

RMSEA	PNFI	IFI	CFI	CMI/DF	شاخص مقدار محاسبه شده
۰/۰۶۳	۰/۷۶	۰/۹۴	۰/۹۴	۱/۸۵	

همانطور که **جدول ۵** نشان می‌دهد CFI برای این مدل ۰/۹۴ IFI و ۰/۷۶ PNFI است که در بازه قابل قبول قرار می‌گیرد. شاخص‌های کای اسکوئر بهنجار شده (CMIN/DF) و شاخص برازش مقایسه‌ای (CFI) در دامنه مورد قبول قرار دارد و مدل تدوین شده را مورد حمایت قرار می‌دهند. از آنجا که ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) برابر مدل حاضر ۰/۰۴۳ است، از طرفی بازه قابل قبول برای آن کمتر از ۰/۰۸ می‌باشد، پس می‌توان گفت مدل برازش شده مدل مناسبی است.

نمودار ۳، بارهای استاندارد شده مدل پیش‌بینی و لع مصرف مواد بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری منفی هیجان را نشان می‌دهد ($P < 0/05$). مطابق این مدل معناداری آماره t مربوط به هر

$$\text{Chi-Square} = 309.14, \text{ df} = 193, \text{ P-value} = 0.00000, \text{ RMSEA} = 0.052$$

نمودار ۳ بارهای استاندارد شده مدل پیش‌بینی و لع مصرف بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری افراد وابسته به مواد با نقش میانجی تنظیم رفتاری منفی هیجان

است. همچنین با توجه به جدول عمیزان تأثیر غیرمستقیم سوء رفتار دوره کودکی بر لع مصرف با میانجیگری تنظیم رفتاری منفی هیجان ۰/۵۱، هیجان‌پذیری منفی بر لع مصرف با میانجیگری تنظیم رفتاری منفی هیجان ۰/۱۰ و تکانشوری بر لع مصرف با میانجیگری تنظیم رفتاری منفی هیجان ۰/۴۸ محاسبه شده است.

با توجه به **نمودار ۳** و **جدول ۶**، تأثیر مستقیم سوء رفتار دوره کودکی بر لع مصرف ۰/۱۹، سوء رفتار دوره کودکی بر تنظیم رفتاری منفی هیجان ۰/۴۱، هیجان‌پذیری منفی بر لع مصرف ۰/۴۰، هیجان‌پذیری منفی بر تنظیم رفتاری منفی هیجان ۰/۲۷، تکانشوری بر لع مصرف ۰/۱۸، تکانشوری بر تنظیم رفتاری منفی هیجان ۰/۲۷، تنظیم رفتاری منفی هیجان بر لع مصرف ۰/۲۷

جدول ۶) اثرات مستقیم و غیرمستقیم سوء رفتار دوره کودک، هیجان پذیری منفی و تکانشوری بر ولع مصرف افراد وابسته به مواد با نقش میانجی تنظیم رفتاری منفی هیجان

لعل مصرف				تنظیم رفتاری مثبت هیجان			متغیرهای پیش بین
کل	اثر غیرمستقیم	اثر مستقیم	کل	اثر غیرمستقیم	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	سوء رفتار دوره کودکی
۰/۲۴	۰/۰۵۱	۰/۰۱۹	۰/۴۱	-	۰/۰۴۱	۰/۰۲۷	هیجان پذیری منفی
۰/۵۰	۰/۰۱۰	۰/۰۴۰	۰/۰۲۷	-	۰/۰۲۷	۰/۰۲۷	تکانشوری
۰/۲۳	۰/۰۴۸	۰/۰۱۸	۰/۰۲۷	-	۰/۰۲۷	۰/۰۲۷	

است برای گریز از چنین پیامدهای ایجاد شده آسیب‌پذیری بالایی برای سوء مصرف مجدد مواد پیدا کنند [۳۷]. این اختلال ممکن است تابعی از تغییراتی در فیزیولوژی مغز در طی دوره رشد باشد یا ممکن است این یک نتیجه از عوامل محیطی باشد که توانایی رشد کودک را مهار می‌کند. در هر دو حالت، این اختلالات ممکن است فرد را به سمت ایجاد مکانیسم مقابله ناسالم سوق دهد و باعث شود تا فرد به سمت روش‌های ناکارآمد قبلی از جمله سوء مصرف مواد روی آورده و لعل مصرف در فرد افزایش یابد.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که هیجان پذیری منفی علاوه بر اثر مستقیم با میانجیگری تنظیم رفتاری مثبت و منفی هیجان، اثر غیرمستقیمی بر ولع مصرف دارد. این یافته‌ها با نتایج مطالعات James و همکاران [۱۲] و Magyar و همکاران [۱۳] و Boschloo و همکاران [۱۴] مبنی بر اینکه هیجان پذیری منفی به طور قابل توجهی با مشکلات مصرف الكل و مصرف مواد ارتباط دارد همچنان می‌باشد. هیجان پذیری منفی به آمادگی فرد برای تجربه هیجان‌های منفی چون ترس، خشم، غم و نفرت به صورت واکنشی و با شدت بالا اشاره دارد به طوری که دوره بازگشت به حالت عادی در افراد دارای هیجان پذیری منفی بالا دیرتر اتفاق می‌افتد. هیجان پذیری منفی بالا با اختلال در تنظیم هیجانی همراه بوده و با توجه به شواهد پژوهشی، ناتوانی در کنترل این نوع هیجانات منفی در ولع مصرف مواد و به طور کلی در اعتیاد و مصرف مواد مخدر نقش دارد، به عبارت دیگر مصرف مواد به عنوان راهبردی برای مقابله با هیجانات منفی به کار بدهد می‌شود.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که تکانشوری با تنظیم رفتاری مثبت و منفی هیجان ارتباط مستقیم و با میانجیگری تنظیم رفتاری مثبت و منفی هیجان اثر غیرمستقیم بر ولع مصرف دارد. این نتایج با یافته‌های پژوهش‌های Felton و همکاران [۱۹] و Rioux و همکاران [۲۰] مبنی بر اینکه سطح تکانشوری بالا با رفتار جستجوی مواد و سوء مصرف مواد همراه است، همسو می‌باشد. سوابق پژوهش موجود در زمینه مصرف مواد؛ تکانشوری را به صورت الگویی از رفتارها تعریف می‌کنند که گرایش به پاسخ‌دهی به یک محرك معین یا پاداش‌های سهل‌الوصول را پیش‌بینی می‌کند بدون اینکه به پیامدهای منفی احتمالی آنها فکر کند. این رگه شخصیتی با مصرف مکرر مواد چون الكل، کوکائین، هروئین و سیگار همراه بوده است. اما در مطالعه حاضر بین تکانشوری و ولع مصرف مواد ارتباط مستقیمی یافت نشد و این متغیر تنها از طریق بدکارکردی در تنظیم هیجان اثر غیرمستقیمی بر ولع مصرف مواد داشت. مطالعات نشان می‌دهند که افراد دارای تکانشوری بالا در مقایسه با افراد دارای تکانشوری پایین، انتظارات بیشتری در مورد اثرات مثبت مواد دارند، احساس پاداش و رضایت بیشتری از مصرف مواد دریافت می‌کنند و از مصرف مواد به عنوان یک راهبرد ناکارآمد مقابله با هیجان‌های

همانطور که جدول ۷ نشان می‌دهد شاخص‌های CFI برای این مدل ۰/۹۶ IFI، ۰/۷۵ PNFI و ۰/۷۵ مودل تدوین شده را مورد حمایت قرار می‌دهند. از آنجا که ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) برای مدل حاضر ۰/۵۲ به دست آمده است، از طرفی بازه قابل قبول برای آن کمتر از ۰/۰۸ است، پس می‌توان گفت مدل برازش شده مدل مناسبی است.

جدول ۷) شاخص‌های برازش کلی مدل نهایی پیش‌بینی‌ولع مصرف بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان پذیری منفی و تکانشوری در ولع مصرف افراد وابسته به مواد با نقش میانجی تنظیم رفتاری منفی هیجان

شاخص	RMSEA	PNFI	IFI	CFI	CMIN/DF	مقدار محسنه شده
	۰/۰۵۲	۰/۷۵	۰/۹۶	۰/۹۶	۱/۶۰	

بحث

با توجه به نقش محوری ولع مصرف مواد در عواد مصرف افراد تحت درمان و شکست برنامه‌های مداخله‌ای، پژوهش حاضر باهدف پیش‌بینی ولع مصرف مواد بر اساس سوء رفتار دوره کودکی، هیجان پذیری منفی و تکانشوری با نقش میانجی تنظیم رفتاری هیجان در افراد تحت درمان وابستگی به مواد انجام شد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که سوء رفتار دوره کودکی اثر مستقیم و با میانجیگری تنظیم رفتاری مثبت و منفی هیجان اثر غیرمستقیم بر ولع مصرف دارد. این یافته‌ها با مطالعات LaFlair و همکاران [۷] و Miron و همکاران [۸] و Banducci و همکاران [۹] و Mesheshaga و همکاران [۱۰] مبنی بر اینکه سوء رفتار دوره کودکی با اختلالات مصرف مواد ارتباط دارد و به طور مداوم با افزایش خطر برای مشکلات بعدی در طول عمر، از جمله مصرف مشروبات الكلی و تجاوز جنسی در نوجوانان همراه است، همسو می‌باشد [۸].

تجربه رویدادهای ناخواشایند و آسیب‌زای دوران کودکی می‌تواند عامل خطر مهمی برای مصرف مواد در طول دوره نوجوانی و بزرگسالی به حساب آید و همسوی بالایی بین این تجربیات و اختلالات مصرف مواد وجود دارد. تجربیات منفی کودکی می‌تواند به شکل‌گیری افکار و باورهای ناکارآمد، به ویژه باورهای مربوط به خود ناکارآمدی، احساس ناامنی، کنترل‌ناپذیری و غیرقابل اعتماد بودن دنیا منجر شده، میزان عواطف منفی فرد را افزایش دهد. معمولاً استفاده از مواد در بیشتر مصرف‌کنندگان مواد، نوعی خود درمانی برای مقابله یا فرار از این افکار مزاحم به حساب می‌آید. از آنجا که با ترک مصرف مواد در دوره درمان، مداخله‌ای برای پیامدهای ایجاد شده از سوء رفتار دوره کودکی انجام نمی‌شود، بنابراین با بارگشت این افکار منفی، مصرف‌کنندگان مواد ممکن

مداخلات مناسب و جامع در درمان اختلالات سوئمصرف مواد علاوه بر پیامدهای فردی می‌تواند منجر به ناامن اجتماعی شده و مشکلاتی در انتظام اجتماعی ایجاد کند. بنابراین، یافته‌های پژوهش حاضر، پتانسیل اطلاع‌رسانی در مورد برنامه‌های پیشگیری و مداخله برای برنامه‌ریزان و مسئولین امور انتظامی و قضایی و حوزه علوم اجتماعی فراهم می‌کند.

نتیجه‌گیری

یافته‌های مطالعه حاضر نشان می‌دهد که سوء رفتار دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری علاوه بر اثر مستقیم بر لع مصرف مواد با ایجاد اختلال در تنظیم رفتاری هیجان می‌تواند اثر غیرمستقیمی بر لع مصرف مواد داشته و مانع برای درمان اختلالات مصرف مواد در نظر گرفته شوند. این یافته‌ها می‌توانند در طراحی مداخلات مربوط به درمان اختلالات سوئمصرف مواد کاربرد داشته باشد.

تشکر و قدردانی

این پژوهش با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه محقق اردبیلیو با کد توصیب ۳۰۸۳۰ تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۷ انجام شد. بدین وسیله از مدیریت، پرسنل و همه درمانجویان مراکز ترک اعتیاد شهر اردبیل به خاطر همکاری در اجرای این پژوهش، نهایت قدردانی را داریم.

تاییدیه اخلاقی: شرکت در این پژوهش کاملاً اختیاری بوده و محققان متعهد به حفظ اطلاعات شخصی شرکت‌کنندگان بودند.

تعارض منافع: هیچ گونه تعارض منافعی وجود ندارد.
سهم نویسندها: بشرپور؛ پژوهشگر اصلی/روشن‌شناسی/تجزیه و بازبینی گزارش نهایی. احمدی: جمع آوری و تهیه گزارش مقدماتی. حیدری: جمع آوری پیشینه پژوهشی و بازبینی گزارش مقدماتی.

منابع مالی: این پژوهش با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه محقق اردبیلی انجام شد.

منفی خود استفاده می‌کنند. بنابراین به هنگام درمان وابستگی به مواد و بروز علائم ترک نیز بیشتر از تنظیم رفتاری منفی هیجان استفاده کرده و لع مصرف بیشتری از خود نشان می‌دهند.

نتایج دیگر مطالعه حاضر این بود که تنظیم رفتاری مثبت و منفی هیجان با لع مصرف ارتباط مستقیم دارد. این یافته‌ها هم‌سو با یافته‌های بشرپور [۲۵]، Estevez و همکاران [۲۶]، Marceau و همکاران [۲۳] Weiss و همکاران [۲۴] مبنی بر ارتباط تنظیم رفتاری هیجان و سوئمصرف مواد است. افراد وابسته به مواد، استفاده از مواد را به عنوان راهبردی ناسازگار مورد استفاده قرار می‌دهند. علاوه بر این Krause-Utz و همکاران [۲۷] Kostyrka-Allchorne همکاران [۲۸] نشان دادند که بین راهبردهای تنظیم هیجان و مصرف مواد ارتباط وجود دارد. همان‌طور که سوابق پژوهشی نشان می‌دهد فرد مصرف‌کننده با مصرف مواد از افکار منفیو احساس تنهایی، غم و اضطراب دور می‌شود. در واقع توانایی استفاده از تنظیم رفتاری مثبت هیجان، باعث می‌شود فرد در موقعیت‌هایی که خطر مصرف مواد وجود دارد، از راهبردهای مقابله‌ای انطباقی استفاده کند ولی تنظیم رفتاری منفی هیجان باعث می‌شود که فرد دوباره به رفتارهای مصرف قبلی فکر کرده و لع مصرف بیشتری داشته باشد. مشخص شده که بین بذرفتاری با کودکان، به‌ویژه سوء رفتار عاطفی با تکانشگری و مشکلات تنظیم هیجانات در افراددارای اختلال شخصیت مرزی ارتباط وجود دارد.

محدود بودن پژوهش به شهر اردبیل و عدم کنترل متغیرهای جمعیت شناختی نظیر شرایط اقتصادی و اجتماعی آزمودنی‌ها دو محدودیت عمده مطالعه حاضر بود که پیشنهاد می‌شود مطالعات آتی با کنترل ویژگی‌های جمعیت شناختی و اجرای پژوهش مشابه در دیگر مناطق جغرافیایی انجام شود. در مجموع با توجه به نقش آسیبهای دوره کودکی، هیجان‌پذیری منفی و تکانشوری در پیش‌بینی لع مصرف مواد با میانجی‌گری تنظیم رفتاری هیجان می‌توان گفت عدم ارائه

References

1. Singer PD. Factors associated with long-term recovery from substance use disorders: California state university, Long Beach; 2016.
2. Degenhardt L, Charlson F, Ferrari A, Santomauro D, Erskine H, Mantilla-Herrara A, et al. The global burden of disease attributable to alcohol and drug use in 195 countries and territories, 1990-2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016. *The Lancet Psychiatry*. 2018;5(12):987-1012.
3. Fatseas M, Serre F, Alexandre JM, Debrabant R, Auriacombe M, Swendsen J. Craving and substance use among patients with alcohol, tobacco, cannabis or heroin addiction: A comparison of substance-and person-specific cues. *Addiction*. 2015;110(6):1035-1042.
4. Auriacombe M, Fatséas M, Daulouède JP, Tignol J. Craving and new addiction clinic: a simplified and operational perspective. In*Annales Médico-psychologiques*, psychiatric review. 2018; 176(8): 746-749)
5. Sajjad B, Shirin A. Modelling structural relations of craving based on sensitivity to reinforcement, distress tolerance and self-Compassion with the mediating role of self-efficacy for quitting. *Addiction research*. 2020;54(13):245-264. [Persian].
6. El Mhamdi S, Lemieux A, Bouanene I, Salah AB, Nakajima M, Salem KB, et al. Gender differences in adverse childhood experiences, collective violence, and the risk for addictive behaviors among university students in Tunisia. *Preventive medicine*. 2017;99:99-104.h
7. La Flair LN, Reboussin BA, Storr CL, Letourneau E, Green KM, Mojtabai R, et al.

- Childhood abuse and neglect and transitions in stages of alcohol involvement among women: a latent transition analysis approach. *Drug and alcohol dependence.* 2013;132(3):491-498.
8. Miron LR, Orcutt HK, Hannan SM, Thompson KL. Childhood abuse and problematic alcohol use in college females: The role of self-compassion. *Self and Identity.* 2014;13(3):364-379.
  9. Banducci AN, Hoffman EM, Lejuez C, Koenen KC. The impact of childhood abuse on inpatient substance users: Specific links with risky sex, aggression, and emotion dysregulation. *Child abuse & neglect.* 2014;38(5):928-938.
  10. Meshesha LZ, Abrantes AM, Anderson BJ, Blevins CE, Caviness CM, Stein MD. Marijuana use motives mediate the association between experiences of childhood abuse and marijuana use outcomes among emerging adults. *Addictive behaviors.* 2019;93:166-172.
  11. Kann SJ, O'Rawe JF, Huang AS, Klein DN, Leung H-C. Preschool negative emotionality predicts activity and connectivity of the fusiform face area and amygdala in later childhood. *Social cognitive and affective neuroscience.* 2017;12(9):1511-1519.
  12. James LM, Taylor J. Impulsivity and negative emotionality associated with substance use problems and Cluster B personality in college students. *Addictive behaviors.* 2007;32(4):714-727.
  13. Magyar MS, Edens JF, Lilienfeld SO, Douglas KS, Poythress Jr NG. Examining the relationship among substance abuse, negative emotionality and impulsivity across subtypes of antisocial and psychopathic substance abusers. *Journal of Criminal Justice.* 2011;39(3):232-237.
  14. Boschloo L, Vogelzangs N, Van den Brink W, Smit J, Beekman A, Penninx B. The role of negative emotionality and impulsivity in depressive/anxiety disorders and alcohol dependence. *Psychological Medicine.* 2013;43(6):1241-1253.
  15. Verdejo-García A, Lawrence AJ, Clark L. Impulsivity as a vulnerability marker for substance-use disorders: review of findings from high-risk research, problem gamblers and genetic association studies. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews.* 2008;32(4):777-810.
  16. Dickman SJ. Functional and dysfunctional impulsivity: personality and cognitive correlates. *Journal of personality and social psychology.* 1990;58(1):95-102.
  17. Winstanley CA, Olausson P, Taylor JR, Jentsch JD. Insight into the relationship between impulsivity and substance abuse from studies using animal models. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research.* 2010; 34(8):1306-1318.
  18. K, Worbe Y, Lange I, Abbott S, et al. Measuring "waiting" impulsivity in substance addictions and binge eating disorder in a novel analogue of rodent serial reaction time task. *Biological psychiatry.* 2014;75(2):148-155.
  19. Felton JW, Shadur JM, Havewala M, Gonçalves S, Lejuez CW. Impulsivity moderates the relation between depressive symptoms and substance use across adolescence. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology.* 2019;1-13.
  20. Rioux C, Castellanos-Ryan N, Parent S, Vitaro F, Séguin JR. The interactive effects of parental knowledge with impulsivity and sensation seeking in adolescent substance use. *Child Psychiatry & Human Development.* 2019;50(1):95-107.
  21. Garnefski N, Kraaij V, Spinhoven P. Negative life events, cognitive emotion regulation and emotional problems. *Personality and Individual differences.* 2001;30(8):1311-1327.
  22. Estevez A, Jáuregui P, Sanchez-Marcos I, López-González H, Griffiths MD. Attachment and emotion regulation in substance addictions and behavioral addictions. *Journal of behavioral addictions.* 2017;6(4):534-544.
  23. Nikmanesh Z, Kazemi Y, M K. Role of Feeling of Loneliness and Emotion Regulation Difficulty on Drug Abuse. *Journal of Health Research.* 2015;1(4):55-64.
  24. Marceau EM, Kelly PJ, Solowij N. The relationship between executive functions and emotion regulation in females attending therapeutic community treatment for substance use disorder. *Drug and alcohol dependence.* 2018;182(2):58-66.
  25. Basharpour S. The relationship between cognitive emotion regulation and intelligent control with the severity of dependence and craving in people with substance dependence. *Journal of Addiction Research.* 2013;7(28):131-146.[Persian]
  26. Weiss NH, Bold KW, Sullivan TP, Armeli S, Tennen H. Testing bidirectional associations among emotion regulation strategies and substance use: a daily diary study. *Addiction.* 2017;112(4):695-704.
  27. Kostyrka-Allchorne K, Wass SV, Sonuga-Barke EJ. Research Review: Do parent ratings of infant negative emotionality and self-

- regulation predict psychopathology in childhood and adolescence? A systematic review and meta-analysis of prospective longitudinal studies. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*. 2020;61(4):401-416.
28. Krause-Utz A, Erol E, Brousianou AV, Cackowski S, Paret C, Ende G, et al. Self-reported impulsivity in women with borderline personality disorder: the role of childhood maltreatment severity and emotion regulation difficulties. *Borderline personality disorder and emotion dysregulation*. 2019;6(6):1-14.
29. Mezinskis J, Dyrenforth S, Goldsmith RJ, Cohen M, Somoza E. Craving and withdrawal symptoms for various drugs of abuse. 1995.
30. Bernstein DP, Fink L, Handelsman L, Foote J. Childhood trauma questionnaire. Assessment of family violence: A handbook for researchers and practitioners. 1998.
31. Waller NG, Tellegen A, McDonald RP, Lykken DT. Exploring nonlinear models in personality assessment: Development and preliminary validation of a negative emotionality scale. *Journal of Personality*. 1996;64(3):545-576.
32. Tellegen A, Atkinson G. Openness to absorbing and self-altering experiences (" absorption"), a trait related to hypnotic susceptibility. *Journal of abnormal psychology*. 1974;(3):268-277.
33. Lilienfeld SO, Hess TH. Psychopathic personality traits and somatization: Sex differences and the mediating role of negative emotionality. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*. 2001; 23(1):11-24.
34. Barratt ES. Impulsivity: Integrating cognitive, behavioral, biological, and environmental data. 1993.
35. Javid, M., Mohammadi, N., Rahimi, C. Psychometric properties of an Iranian version of the Barratt Impulsiveness Scale-11 (BIS-11). 2012; 2(8): 23-34.
36. Kraaij V, Garnefski N. The behavioral emotion regulation questionnaire: development, psychometric properties and relationships with emotional problems and the cognitive emotion regulation questionnaire. *Personality and Individual Differences*. 2019;137(2):56-61.
37. Basharpoor S, Kiasari T. Role of Experiencing Childhood Traumatic Events and Personality Deviance in Substance Use Risk. *Journal of Cognitive and Behavioral Sciences Research*. 2016; 6(1):1-16.

این صفحه آگاهانه سفید گذاشته شده است